

γάδας καὶ ἀνέθεσε τὸ ὅλον ἐπιχειρήμα εἰς τὸν δεξιὸν αὐτοῦ βραχίονα, τὸν Γεώργιον Παλαιολόγον, ὅστις, ἀφοῦ ἄκων δὲν ἔδυνήθη νὰ σώσῃ τὸ Δυρράχιον, πύτυχῃσε τοῦλάχιστον νὰ ἀναδειχθῇ πρωτοεργὸς τῆς ἀνακτήσεως τῆς Καστορίας. Τῶντι, ὁ Παλαιολόγος, ἐκπλεύσας διὰ νυκτὸς ἀπὸ τῆς ἀντιθέτου τοῦ ἰσθμοῦ ὁχθῆς, προσπελάζει ἐν σιγῇ βαθεῖα εἰς τοὺς πρόποδας τῶν βράχων καὶ περιμένει ἐκεῖ νὰ ἀκούσῃ τὸ συμπεφωνημένον σὺνθημα. Αὐγαζούσης δὲ τῆς ἡμέρας ἤδη, ἀλαλάξαντα τὸ ἐνυάλιον τὰ περὶ τὸν βασιλέα τάγματα ἐφαρμῶσιν ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ κατὰ τοῦ τείχους· τότε καὶ ὁ Παλαιολόγος ἀναρρίχῃται μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς τὴν ἀντίθετον πετρολοφίαν καὶ ἐπιπίπτει ἀδοκῆτως κατὰ νῶτον. Ὁ Βρυέννιος, καὶ τοι οὕτω ἀπανταχόθεν περιζωσθεὶς, ἐπέμειναν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐκθύμως ἀντιπαρτασσόμενος· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀντίστασις ἦτο ματαία, καὶ, ἐνδίδων εἰς τὰς κραυγὰς τῶν πτοηθέντων Νορμαννῶν, παρεδόθη εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ νικητοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία ἀναπετάσθη αὖθις ἐπὶ τοῦ δυσπορθήτου ἐκείνου φρουρίου. Οἱ πλείστοι τῶν Νορμαννῶν ἐτάχθησαν εἰς τὸν βασιλικὸν στρατὸν· ὁ δὲ χρηστὸς Βρυέννιος τοῦτο μὲν δὲν κατεδέχθη νὰ πράξῃ, ὡμοσεν ὅμως πρὶν ἀπέλθῃ, ὅτι δὲν θέλει ποτὲ εἰς τὸ ἐξῆς πολεμήσει κατὰ τοῦ βασιλέως. (*)

Ἡ ἄλωσις τῆς Καστορίας ἐγένετο ἐγκαίρως· διότι, ἅμα ἐπανελθόντος εἰς Ἰταλίαν τοῦ Βασημούδου, ὁ γέρων Ροβέρτος, ὅστις εἶχεν ἤδη καταβάλλει τὴν ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ στάσιν καὶ συντρέξει ὅπως οὖν τὸν ὑπ' αὐτοῦ προστατευόμενον Γρηγόριον Ζ', ἐπεχείρησε κολοσσιαίως παρασκευάσαι ἵνα ἐπανορθώσῃ τὸ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἀτύχημα. Ἐξοστράτευσεν δὲ τὸ δεῦτερον κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1084 ἔτους· ἀλλὰ μόλις φθάσας εἰς Βουθρωτὸν, μακθάνει τὴν ἀποστασίαν τῆς Κερκύρας καὶ ἀνκαμπτεὶ μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως εἰς αὐτήν, τὴν ὁποίαν ματχίως ἠγωνίσθησαν νὰ σώσωσιν ὁ Ἑνετικὸς καὶ ὁ Βυζαντινὸς στόλος, κατατροπώθέντες ὑπὸ τοῦ Ροβέρτου, ὅστις ἐγένετο αὖθις κύριος τῆς νήσου. Ἡ ἀποστάσις ὅμως αὕτη ἐχρησίμευσεν κατὰ τοῦτο, ὅτι, ἐπελθόντος ἐν τῷ μεταξύ τοῦ χειμῶνος, ἀνεβλήθη τὸ κατὰ τὴν Ἡπειρον ἐπιχειρήμα. Ἐν ἑαρι δὲ τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὁ Ροβέρτος ἐκυρίευσεν μὲν πρὸ πάντων τὴν Κεφαλληνίαν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν αὐτόθι· καὶ τότε ὁ Νορμαννικὸς στρατὸς, στερηθεὶς τοῦ κυριωτάτου αὐτοῦ ἡγεμόνος, διελύθη τῇδε κακῶς· ἡ ἐπελθοῦσα μεταξὺ τῶν υἱῶν τοῦ Ροβέρτου διχόνοια ἀπέτρεψεν αὐ-

(*) Δὲν δυνάμεθα καὶ αὖθις νὰ μὴ ἐπιστήσωμέν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου εἰς τὸ εὐγενὲς τῆς Ἀννης Κομνηνῆς φρόνημα, τῆς ἀείποτε ἀποδιδούσης δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἀντιπάλους τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Περὶ τοῦ Βρυενίου ὁμιλοῦσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου λέγει· «Ὁ δὲ Βρυέννιος, γενναῖος ὢν ἀνὴρ, προσεληλυθέναι μὲν οὐδαμῶς ἐβούλετο· ἐπόμενον δὲ μηδέποτε κατ' αὐτοῦ (τοῦ βασιλέως) ὅπλα κινήσαι εἰ μόνον δοίη τοὺς τοῦτον μέχρι τῶν ὁρίων τῆς τῶν Ρωμαίων βασιλείας ἀκινδύνως διασώσαντος καὶ οὕτω πρὸς τὴν ἰδίαν ἀπολύσαι χώραν.» Πόσοι ἄρα ἐξ ἐκείνων οἵτινες τοσάκις ἐνέπαιξαν τὴν Ἀνναν Κομνηνὴν δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ἔχουσιν ἐπίσης ἀκεραίαν τὴν συνείδησιν τοῦ ἱστορικοῦ καθήκοντος!

τοὺς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν τοῦ πατρὸς βουλευμάτων· τὸ δὲ Δυρράχιον καὶ πάντα τῆς παραλίας τὰ φρούρια καὶ πάσαι αἱ νῆσοι ἀνεκτίθησαν ἐκ τοῦ παραυτίκα αὖθις ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐκδοσις τῆς πρώτης ταύτης κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας, ἣν μετ' οὐ πολὺ ἐμελλον νὰ παρακολουθήσωσιν ἄλλαι μεγάληται, αἱ ἰδίως λεγόμεναι Σταυροφορίαι. Κ. Π.

ΠΕΡΙ ΛΑΝΤΑΝΗΣ Η ΚΑΜΨΙΚΛΑΔΟΥ.

—ο—

Lantana nivea. — Class. *Didynamia*
Angiosperma.

L. nivea foliis oppositis ovatis, basi in petiolum decurrentibus, spicis capitatis, planis, bracteis lanceolatis tubo multo brevioribus, caule aculeato. (Wild.)

Τὸ φυτὸν τοῦτο φέρεται αὐτομάτως ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίαις, ὅθεν μετηνέχθη ἐν Ἀγγλίᾳ, κακῶς δὲ ἐν τοῖς λοιποῖς τῆς Εὐρώπης μέρεσιν ὅπου πολλὰ πλασιάζεται διὰ σπόρων. Ἐχει καυλὸν ξυλώδη διαμέτρου, ὡς ἐγγιστα, ἐνός δακτύλου, ὑψούμενον δύο μέχρι δύο πηχῶν καὶ ἡμίσεως, καὶ φέροντα φλοιὸν τεφρόχρουν. Οἱ κλάδοι αὐτοῦ εἰσὶ τετράγωνοι καὶ εὐλύγιστοι φέροντες ἐν ταῖς γωνίαις κέντρα σκληρὰ καὶ κεκλιμένα πρὸς τὰ κάτω. Τὰ φύλλα ἀντίκεινται ἀλλήλοις καὶ εἰσὶ ὠολογχοειδῆ, ὀξύτενῃ καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν τραχεὰ, μάλιστα ὡς ἐκ τῶν ἐξεχόντων νεύρων· τὸ δὲ χρῶμα αὐτῶν ἀνωθεν μὲν εἶναι χλωρὸν καὶ ζωηρὸν, κάτωθεν δὲ χλωρῶδες. Ἡ στεφάνη τῶν ἀνθῶν ἐστὶ λευκὴ, μονοπέταλος καὶ ἀνώμαλος. Εἰς δὲ τὴν Εὐρώπην ἐγεννήθη διὰ τῆς μετασπορᾶς καὶ εἶδος τι τοῦ θάμνου τούτου φέρον ἀντὶ λευκῶν ἐρυθρὰ ἀνθῆ.

(Ι. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—φ—

Ἡ τῶν νόσοκομείων ἐφημερίς, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς ἱατρικῆς ἐφημερίδων τῶν Παρισίων, ἔτυχεν ἀρτίως ἀπαραδειγματίστου μεγαλοδωρίας, καθ' ἡμᾶς, ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ περιοδικοῦ τύπου. Ἰατρός τις,

τῶν ἐν Παρισίοις νοσοκομείων ἐδωρήσατο ταύτη, ἢ μᾶλλον τῇ ἱατρικῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς θιασώταις αὐτῆς, δωρεάν ἐτήσιον δεκακισχιλίων φράγκων. Τὸ ἐπίσημον δὲ τοῦτο δωρητήριον, ὅπερ ἀναμφισβητήτως διὰ τὴν τὸν δωρητῆρα καὶ δι' ὃν προώριστα σκοπὸν, εἶναι παρὰ πᾶσι μεγίστης τιμῆς ἄξιον, ἔχει οὕτως.

« Δωροῦμαι τῇ τῶν νοσοκομείων ἐφημερίδι δεκακισχιλία φράγκα. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο οὐχὶ μόνον ἐν ὧσφ ζῶ θέλω χορηγεῖ ἐτησίως, ἀλλ' ἐλπίζω καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου ὅτι θέλω δυνηθῆ νὰ ἐξασφαλίσω διὰ παντός. Ἀπαραβίαστοι δὲ τοῦ δωρήματος τούτου ὅροι εἰσὶ δύο, οἱ ἐξῆς.

• Πρῶτος μὲν, τὸ νὰ διατηρηθῇ αὐστηροτάτη ὡς πρὸς τὸ ὄνομά μου ἐχεμυθία.

• Δεύτερος δὲ, τὸ νὰ γείνηται ἐξῆς χρήσις τῶν χρημάτων τούτων.

• Τρεῖς μὲν χιλιάδες ἔσονται πρὸς ἐγκαρδίωσιν τῶν συγγραφέων τῶν ὠφελίμων καὶ μάλιστα πρακτικῶν πονημάτων καταχωριζομένων ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ. Ἔως οὗ ἐπαρκοῦσιν αἱ δυνάμεις μου ἐπιφυλάττω ὑπὲρ ἑμαυτοῦ, διὰ τῆς ὑμετέρας συμπτέρως, κύριε συντάκτα, τὸ δικαίωμα τοῦ διανέμειν τὸ ποσὸν τοῦτο.

• Τὸ ὑπόλοιπον δὲ, τῶν ἐπτακισχιλίων φράγκων, θέλει χρησιμεύσει εἰς ἐπικουρίαν τῆς συνδρομῆς τῶν συναδελφῶν μου ἐκείνων, οἱ ὅποιοι, δι' οἰανδήποτε αἰτίαν, δὲν δύνανται ἄνευ δυσκολίας ν' ἀντέχωσιν εἰς τὰς πρὸς διατήρησιν ἐφημερίδων ἀπαιτουμένας μικρὰς δαπάνας. Ὅθεν ἐν ὧσφ τὸ κεφάλαιον τῶν 7000 φρ. δὲν ἐξαντληθῇ, ὀφείλετε, κύριε συντάκτα, νὰ πέμπετε τὴν ἐφημερίδα ταύτην εἰς πάντα συνάδελφον ἢ μαθητὴν τοῦ τρίτου τοῦλάχιστον ἔτους, ὁ ὅποιος, ζητῶν τὴν ἐφημερίδα ταύτην, ἤθελεν ἀποφανθῆ συνάμα ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ὁλοσχερῇ πληρωμὴν τῆς συνδρομῆς. Ἐάν, πρὶν εἰπεῖν, δηλώσῃ ὁ τοιοῦτος ὅτι δύναται νὰ πληρώσῃ 20 μόνον φράγκα, ἢ 15 ἢ καὶ 10, ὀφείλετε νὰ ἐμπιστευθῇτε εἰς τὴν ἀπλὴν ταύτην δηλώσιν του. Πιστεύων ἀρκούντως εἰς τὴν ἀκεραιότητα καὶ χρηστότητα τοῦ χαρακτῆρος τῶν συναδελφῶν μου, πέπεισμαι ὅτι, ἐνῶ δὲν θέλουσι καταγραφῇ τοῦ μέσου τούτου, θέλουσιν ὠφελῆθαι ἐξ αὐτοῦ ὅσον ἐνεστί βραχύτερον χρόνον, ἵνα οὕτω δυνηθῶσι μετ' αὐτοὺς νεώτεροι ἢ ἥττον εὐποροῖ νὰ ὠφελῶσιν ἐπίσης. »

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδ. ΠΘ'.)

VIII.

Τρεῖς σταυροειδοὶ ἐκάθονταν ὕψλ' ἐν λιθάρι.
Κ' οἱ τρεῖς τὰ ντέρτια τοὺς ἔλεγαν καὶ τὰ παράπονά τοὺς.
Ἕνας ἤπιε πολὺ κρασί κ' ἐκεραλοπονοῦσε.
Τ' ἄλλου τοῦ πέσαν τὰ πουλιά ἐπ' ἀπ' τῇ φωλιά του.

Κ' ὁ τρίτος τοὺς παρηγορεῖ στέκεται καὶ τοὺς λέγει.
Ἐσὺ ποὺ πῖες πολὺ κρασί νὰ πῆς κ' ἄλλο νὰ γιάνης.
Κ' ἐσὺ ποὺ πέσαν τὰ πουλιά καὶ σὺ ἄλλ' ἀποκταίνης,
Ἄλλ' ὅχι σ' ἐμὲ ποὺ γέραςα καὶ πῖσαν τὰ πτερὰ μου.
Δὲν ἔμπορῶ νὰ σηκωθῶ δὲν μπορῶ νὰ πετάξω,
Νὰ πᾶρ' ἀπάνου τὰ βουὰ πάνου τὰ κορφοῦνιά,
Γιατὶ θὰ ὄγῃ ὁ βασιλιάς θὰ ὄγῃ νὰ κυνηγήσῃ.
Μὲ τετρακόσιους ἀρχοντας ὅλοι καθάλαραῖοι.
Σέρνουν καὶ τὰ λαγωνικά μὲ τ' ἄλυσους δεμέν'·
Καὶ πῶς νὰ κάμω νὰ σηκωθῶ νὰ πῆγαινα τ' ἀθήλου,
Γιὰ νὰ περτα ὅτῃν ἔρημα, στὰ ὄρη καὶ στὰ δάση,
Νὰ μὴ μ' εὐρῇ ἡ παγανιά καὶ νὰ μὴ μὲ σκοτώσῃ.

IX.

Ἐὼ ὕψλ' ἐπὶ τὸν Ὀλυμπο ὕψλ' ἐπὶ τὰ καρφοβούνια,
Τὴν μιὰ μεριά τὸ πέλαγο κ' ἀπ' τὴν ἄτερὰ ἀρδανίτικη,
Στὴ μέση τὰ κλεφτόπουλα μὲ τὰ σπαθιά στὰ χεῖρα,
Ἐμπρὸς νὰ πᾶνε σκιάζονται πίσω νὰ πᾶν φοβούνται.
Καὶ πάλαι πίσω γύρισαν εἰς τὰ παλιὰ λιμέρια.
Βοίσκουον λιμέρια ἔρημα ὅλα χορταριασμένα.
Τοὺς πῆρε τὸ παράπονο κ' ἐδάκρυσαν τὰ μάτια,
Τὸν Ἀλεξάνδρ' ὠνόμαζαν τὸν Ἀλεξάνδρ' κρᾶζον.
Ποῦ εἶς Ἀλεξάνδρ' μ', ἀδελφέ, παλιὲ ἐμπιστεμένε.
Ἄλλοι ἀντιλογίζθηκαν ἀπὸ τὰ μετερίζια.
Ὁ Ἀλεξάνδρ' δὲν εἶν' ἐδῶ πάει στὴν Ἀλεσσῶνα.
Πάγει νὰ μᾶς ἀρβανιτὰ νὰ ῥθῇ νὰ σᾶς βαρέσῃ.
Τὶ τόκαμα τοῦ κερατῆ καὶ θέλει νὰ μᾶς βρέσῃ.
Ἦρθε μὲ παλιοπίστολα τὰ ὥτιασε πέρα πέρα.
Ἦρθε μὲ παλιοτούφεκο, τόφτιασε πέρα πέρα.
Ἦρθε μ' ἕνα παλιόσπαθο τὸ κάμει πέρα πέρα.
Τώρα μᾶς βρῆκε ἄπιστος θέλει νὰ μᾶς βαρέσῃ.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

—o—

Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ κομψὸν καὶ πολύτιμον τοῦτο ἱδρυμα τοῦ φιλογενοῦς ἡμῶν συμπολίτου Κ. Σίνα, ὑπὸ δύο πεπαιδευμένων καθηγητῶν, τοῦ Κ. Βούρη καὶ τοῦ Κ. Παπαδάκη διευθυνόμενον, πρὸ πολλοῦ ἤρχισε σειρὰν παντοίων παρατηρήσεων ἀστρονομικῶν τε καὶ μετεωρολογικῶν. Ταύτας ὡς σπουδαιότατας, διότι ἀπὸ Μέτωνα καὶ Καλλιππου, ὧν τὰ ἔργα ἀπώλοντο μέχρις ἔχθους, εἰσὶν αἱ πρῶται ἐρευνᾶσαι τὸν κλασικὸν τῆς Ἀττικῆς οὐρανόν, καὶ τὴν στιλπνὴν αὐτῆς ἀτμοσφαῖραν, θέλομεν δημοσιεύει τοῦ λοιποῦ διὰ τῆς Ν. Πανδώρας, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν τοῦ Ἰουλίου, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἀρχαιόταται συλλεγείσαι.

Οἱ ἐπόμενοι πίνακες περιέχουσι δι' ἐκάστην ἡμέραν, κατὰ τρεῖς διαφόρους ἑρας αὐτῆς, τὴν ὀρθὴν τῆς πρωίας, τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρίαν, καὶ τὴν ἐγγάτην τῆς ἐσπέρας, παρατηρήσεις βαρομετρικὰς, θερμομετρικὰς, ὑγρομετρικὰς, ἀνεμομετρικὰς, καὶ τῶν νεφελῶν.

Τὸ βαρόμετρον, ὡς γνωστὸν, στηρίζεται ἐπὶ τῆς ιδιότητος τῆς ἀτμοσφίρας, καθ' ἣν στήλη αὐτῆς ὁ